

Política | Oriol March / Joan Serra Carné | Actualitzat el 17/05/2021 a les 08:00

ERC i Junts tanquen un preacord per formar un Govern de coalició

Les dues formacions desencallen la investidura d'Aragonès després de més de tres mesos de negociacions i demanen "disculpes" per demorar el pacte

Pere Aragonès i Jordi Sánchez, durant les negociacions. | ACN

Més de tres mesos després de les eleccions del 14-F, Junts i ERC han tancat un principi d'acord per formar un nou Govern de coalició i evitar la repetició d'eleccions. Els partits han arribat a una entesa aquest cap de setmana en una cimera discreta, contactes que estaven previstos des de dijous, com va avançar **NacióDigital** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219939/erc-junts-exploren-ultimes-escltxes-evitar-noves-eleccions?rlc=an>). Pere Aragonès, candidat a la presidència, i Jordi Sánchez, secretari general de Junts -que disposava d'un permís penitenciari-, van desencallar el pacte, que no havia estat possible en les setmanes anteriors per les discrepàncies en la definició de l'estratègia independentista i el rol que havia d'assumir el Consell per la República. Segons fonts de la negociació, el paper de l'ens presidit per Waterloo quedarà definit un cop sigui reestructurat, tal com s'havia plantejat en les converses de les últimes setmanes. En la carpeta de l'estructura del Govern, la conselleria de Salut quedarà en mans de Junts i ERC mantindrà la cartera d'Educació (<https://www.naciodigital.cat/noticia/c/junts-agafara-regnes-salut-erc-mantindra-educacio-nou-govern>).

El preacord, que els negociadors encara ultimaven aquest matí -de fet, els documents s'estaven validant en paral·lel a l'anunci-, permetrà que Aragonès pugui ser investit abans de la data límit del 26 de maig, quan s'haurien convocat nous comicis de forma automàtica. Aragonès i Sánchez detallaran l'entesa aquest migdia al Palau Robert després que les dues formacions hagin exposat els punts principals de l'entesa davant de les respectives executives. En un breu

comunicat, ERC i Junts han demanat "disculpes" per la demora del preacord i s'han compromès a "construir un Govern que busqui reconstruir la confiança amb la ciutadania de Catalunya, la màxima confiança entre socis i amb la col·laboració i treball conjunt amb la CUP". Segons el text difós pels dos partits, el pacte és compatible amb el que ja van firmar els republicans amb la CUP. Els anticapitalistes han conegut l'aliança que esquiva la repetició electoral quan s'ha fet públic. No en tenien coneixement previ i ja han recordat la necessitat de complir el compromís d'"exercir l'autodeterminació" aquesta legislatura. <https://www.naciodigital.cat/noticia/220046/cup-insta-erc-junts-complir-compromis-exercir-autodeterminacio-aquesta-legislatura?rlc=p1>) Ho ha dit Carles Riera en una entrevista al programa *Cafè d'idees* de TVE.

ERC i Junts han jugat amb una situació límit i les dues formacions han hagut de cedir a última hora: els republicans han renunciat a governar en solitari per poder obtenir els vots de la investidura -malgrat afirmar que la seva aposta era ferma- i Junts complirà la promesa, finalment, de votar Aragonès tot i haver-se'n desdit inicialment, quan ERC es mostrava disposada a buscar els suports dels comuns i obrir un nou cicle, amb aliances d'esquerres. Ara, les executives dels dos partits hauran de ratificar el pacte. Si Junts compleix el que va afirmar, el preacord també l'haurien de validar les bases de la formació.

[noticiadiari]2/220050[/noticiadiari]

La passada va ser una setmana complexa per a tots els actors implicats. Dilluns, per exemple, va ser frenètic. Aragonès havia anunciat feia dos dies la seva intenció de governar en solitari (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219713/aragones-solitari-arribat-fins-aqui-passara-partir-ara>) després del fracàs de les negociacions amb Junts per desencallar el full de ruta independentista i la investidura -per aquest ordre- i l'ambient era de trencadissa. Els missatges que arribaven d'ERC, de fet, es basaven en què la coalició governamental ja era història i que, com a molt, aspiraven a rebre els vots afirmatius de Junts a la investidura. En paral·lel, el Consell per la República observava amb enuig com Aragonès els havia situat com a escull per la seva voluntat de "tutelar" -sempre segons la visió del candidat d'ERC- la presidència. "Ens escandalitza que es pugui pensar això" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219779/llach-aragones-escandalitza-es-pensi-volem-tutelar>) , va respondre-li en roda de premsa Lluís Llach, membre de la direcció del Consell.

És en aquest context que, dilluns passat a la tarda, es va promoure una reunió a sis per mirar de mantenir amb vida la legislatura i intentar acabar amb el fantasma de la repetició electoral. Segons va publicar l'ACN (<https://acn.cat/text/item/erc-junts-cup-anc-omnium-i-cxrep-ja-van-debatre-dilluns-que-l-estrategia-queda-mes-enlla-de-la-governabilitat>) i van confirmar diverses fonts consultades per **NacióDigital**, la trobada va reunir ERC, Junts, la CUP, l'Assemblea Nacional Catalana (ANC), Òmnium Cultural i el Consell per la República per provar de trobar una sortida un cop Aragonès ja havia verbalitzat que volia governar en solitari. "No va ser una reunió tranquil·la", resumeix un dels coneixedors de la cita, que va ser presencial i telemàtica. Una de les qüestions que s'hi va debatre és deixar el full de ruta independentista fora de les negociacions per formar Govern com a via per salvar la investidura.

[noticiadiari]2/219963[/noticiadiari]

El testimoni d'aquest posicionament el va recollir la CUP, que dimecres va promoure una trobada amb ERC i Junts al Parlament -una jugada "hàbil", en definició de negociadors dels actuals socis governamentals- en la qual es va acabar, precisament, acordant deixar l'estratègia del procés "més enllà de la governabilitat" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219880/erc-junts-cup-acorden-aijar-investidura-full-ruta-independentista>) . Una frase que els republicans van entendre com una cessió dels de Carles Puigdemont que permetia pensar en un desbloqueig de la investidura d'Aragonès. El problema és que un dia abans de la cimera a tres Junts va solemnitzar en privat la negativa de cedir els quatre vots necessaris per desbloquejar la tria del candidat d'ERC (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219844/desacord-enquistat-apropa-erc-junts-abisme-repetir-eleccions>) si era capaç d'aplegar els suports de la CUP i dels comuns.

Pressió de l'ANC i Òmnium

L'ANC, per exemple, va promoure una concentració per aquest diumenge a Plaça Sant Jaume (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219866/anc-convoca-concentraci-diumenge-exigir-partits-facin-govern>) per exigir la posada en marxa d'un Govern independentista, i Jordi Cuixart va aprofitar un acte d'Òmnium per demanar a ERC i a Junts que acabessin amb els "insults" i el "desgast" de la dinàmica partidista (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219897/cuixart-exigeix-erc-junts-abandonar-dinamiques-desgast-partidisme?rlc=p1>). En el ple celebrat dijous, Aragonès va insistir que calia complir amb la "paraula" de no voler repetir eleccions (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219929/aragones-redobla-pressio-sobre-junts-fem-honor-paraula-evitem-repeticio-electoral>) -un missatge directe cap a Jordi Sànchez, cap de la delegació negociadora de Junts- o en la necessitat de deixar de tenir un executiu en funcions. Les veus més institucionals del partit de Puigdemont, en tot cas, remarquen la necessitat de reeditar el més aviat possible la coalició.

Són veus que, a banda, també es mostren crítiques amb el paper de Sànchez, encarregat de posar sobre la taula la possibilitat de cedir els vots i avalar la posada en marxa d'un Govern en solitari d'ERC. "Hi ha malestar per la catxa", assenyalava un dirigent amb ascendència a Junts. "També per com s'està gestionant la informació de les converses. La nostra gent no sap què està passant", definia un coneixedor de les negociacions. Tampoc acabava d'agradar als quadres de Junts que els presos amb més pes -Jordi Turull, Josep Rull- no estiguin al dia de l'estat de les converses. Sànchez ja va ser el protagonista de les discussions amb el PDECat, que van acabar amb trencadissa (<https://www.naciodigital.cat/noticia/208147/traicions/travetes/mirades/reull/anatomia/ruptura/junts-pdecat>).

[noticiadiari]2/219975[/noticiadiari]

Junts ha intentat situar el Consell per la República com un actor clau de les converses per formar Govern. La seva proposta, verbalitzada en una reunió amb ERC l'1 de març, quinze dies després de les eleccions, era que l'organisme establert a Waterloo liderés l'estratègia del procés (<https://www.naciodigital.cat/noticia/217883/junts-reclama-aragones-renuncii-segona-volta-investidura-fins-no-hagi-acord>). Els republicans ho interpretaven com una tutela i van batallar per convertir el Consell en un actor més de la direcció col·legiada, no en l'entitat decisòria de tot l'independentisme. En la cimera celebrada l'1 de maig a Lledoners, segons la visió d'ERC, Sànchez va acceptar que la direcció col·legiada no depengués orgànicament del Consell i que simplement s'hi coordinés, però en una trobada dels sis actors celebrada tres dies més tard el consens va tornar a esquerdar-se. Quan quedaven menys de deu dies per anar a noves eleccions, el consens s'ha refet, no sense dificultats.